

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petii 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cuvântul Suveranului

Cu ocazia comemorării a 500 de ani dela moartea lui Alexandru cel Bun, la mănăstirea Bistrița, M. Sa Regele a rostit o cuvântare memorabilă apreciind și accentuând marea lucrare pe care a realizat-o Biserica ortodoxă în trecutul neamului.

«Cum în trecutul nostru, cheia de boltă a rezistenței naționale a fost Biserica, căci noțiunea de patriotism și de credință se confundau într'una singură, influința organizării acestela a fost covârșitoare în decursul vremurilor. In locașurile sfințe de sub jurisdicția Mitropoliei moldovenesti s'a putut păstra în vremuri de bejenie credința în puterea de rezistență națională. Biserica organizată și întărită de acest mare domn, și-a îndeplinit pe deplin multe veacuri de-a rândul chemarea ei».

Nu e pentru prima oară când Suveranul nostru își enunță categoric și limpede, prin cuvânt și faptă, opinia și convingerea că Biserica ortodoxă a fost «cheia de boltă a rezistenței naționale», izvorul energiilor ostășești, gospodărești și artistice ale neamului. Dar meditația asupra voevodului care a organizat și

consolidat o țară atât de durabil, încât să nu poată fi zdruncinată din temelii ei nici de nestatornicia și greutățile atâtor veacuri următoare, a descoperit încăodată Suveranului nostru că în tabloul realizărilor și preocupărilor aceluia, realizările și preocupările guvernatorului ideal, Biserica n'a ocupat un colțisor greu de observat, ci locul de frunte.

Regele nostru vede trecutul nostru în lumina lui adevărată. Și aceasta e mare lucru azi, când atâția inși, posedați de anumite simpatii și prejudecăți, văd și trecutul în lumină falsă. Cunoaștem, pe de altă parte, voința Regelui nostru de a îndemna viața statului românesc cât mai mult în legătură organică cu trecutul și cu puterile și tendințele specifice ale neamului nostru. Voința aceasta a exprimat-o odată atât de elocvent și de concentrat, descoperindu-ne că-și ia ca model de domnitor pe Constantin Vodă Brâncoveanu.

Ori, dacă acestea sânt căile de viitor ale M. S. Regelui, căi înodate cu trecutul și perzându-se în perspectiva trecutului, Biserica noastră poate aștepta cu nădejde dela Suveranul nostru cea mai deplină înțelegere și colaborare pentru misiunea ei.

Dumineca economiei

Titlul nu este al meu. A fost întrebuințat întâi de cei ce au luat măsuri ca în 30 Octomvrie să se țină învățături economice în bisericile noastre, cu scop de a învinge criza economică în care s'bat toate țările de pe globul nostru.

S'au scurs câțiva ani de când doftorii cei mari, adevărații financiarii lumii, își frământă creierii și iscodesc planuri cum am putea birui mai ușor criza ce ei o numesc economică, — dar noi îi putem da numele real ce i se cuvine: Nu criza economică trebuie să o numim, căci în timpul ce noi ne-am luptat și ne luptăm cu greutate materiale, câmpurile au produs și n'au încetat a produce destule roade pentru ținerea populației.

Nu de lipsa bucatelor se plânge publicul, ci se plânge de lipsa de numerar. Lipsa numerarului e cauza greutăților materiale, nu lipsa roadelor, — care fiind multe, nu au avut preț.

Nu Dumnezeu ne-a pedepsit deci, ci cauza relelor zace în conducătorii și făuritorii de legi și de monete. Dar, să admitem că pedeapsa lui Dumnezeu ne-a ajuns.

Și de ce ne-a pedepsit Dumnezeu? Nu e greu a da răspunsul. Lumea ce a trecut prin războiul cel mare, în loc de a mulțumi că a scăpat din catastrofă și în loc de a urma legile creștine, temeiul civilizației actuale, a început a înlocui pe Dumnezeu cu mintea sa, și deci conducătorii popoarelor, în loc de a îndemna subalternii lor în a urma legea creștină căreia aparțineau cei mai mulți din beligeranți, au început a făuri legi proprii, legi ce nu au la temelie creștinismul, conturbând prin legile lor toată ordinea socială existentă și dând frâu liber patimilor.

Astfel noi, românii, am ajuns mai nou la legea conversiunii, care deși are la bază un motiv creștin foarte sănătos, a ajuns totuși a fi peatra de scandală în casa patriei noastre iubite. Ca și aceasta lege, aproape toate legile de după război, poartă în sine sâmburele descompunerii. De ce? Legiuitorii moderni cugeta că arta cărmuirii stă în a făuri legi, care mintea omenească să le poată suci și răsuci. Nu legile reformează pe om. Ele pot fi cât de bune, persoanele supuse lor tot nu se îndreaptă, dacă nu se satisface altui postulat, — anume postulatul de a crește poporul în frica lui Dumnezeu.

FOIȘOARA

Trei Doamne și toți trei...

— Schiță istorică —

La Arhanghelii din anul Domnului unamieșasesuteșunu prinseră a plânge din zorii zilei toate clopotele sfintei mănăstiri a Coziei și a chema la biserică repaosului lui Mircea-Vodă pe toți schimnicii din partea locului, ca să se roage dimpreună cu bătrâna și jalnica maică Teofana, pentru odihna sufletelor fericților voievozi Petrașcu, Petru și Mihai, trecuți la cele veșnice,

În licărirea luminii de dimineață se urniră cete-cete de mogâldețe mohorate, cu creștete și bărbi albite cum numai vremea știe albi și cu suflete spălate în veghe și osârdie sfântă, ca florile cu fețele spălate în roua limpede a zorilor și se ghemuiră în co-

rabia bisericii ca albinele în urdinișul coșniței. Se aprinseră candelabrele cu brațe de copaci stufoși, cum se aprinde turma stelelor pe câmpia cerului în umbreliștea amurgului. Și se porni domoiul șopot al rugăciunii de panahidă dureroasă, cum se pornește zefirul moale al inserării pela poala codrului.

Călugărița Teofana Ingenunchea pipernicită subțirel ei vâl cernit ca noaptea, lângă icoana Mântuitorului din dreapta ușii împărătești și tremura în șoapte frânte rugăciune scaldată 'n apa durerii:

— Doamne, eu, roaba Ta, viețuit-am viața acestei lumi deșarte...

— Doamne, eu petrecut-am în tot chipul în viața mea, până ajunsei la slăbiciunea mea în astă sfântă mănăstire, la locuința sfintei Troițe...

— Doamne, eu trăii de ajuns de luai și sfântul cin călugăresc, drept plângerea păcatelor mele...

— O, Doamne, cei dragi ai mei, însă, mă lăsară prea de vreme...

— Trei, Doamne... Și toți trei s'au dus la Tine... Toți trei răpuși de mâni străine...

Călugărul Gavril cel cu față de bujor și cu glas duios de fecioară cucernică porni ectenia morților:

— «Încă ne rugăm pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dumnezeu: Petrașcu-Vodă, Domn al Țării românești, și pentruca să i se ierte lui toată greșala cea de voie și fără de voie»...

Glasul lui înmueat de jale și de căldura zilei sale răscoli tot sufletul maicei Teofana și durerea ei se revărsă așa în val de rugă lină:

— Doamne, Tu știi că 's patruzecișipatru de ani de-atunci... Era în ziua de Crăciun... Fulgi ușor de nea troleaneau cărările... Glasuri de colindători picurau în geamuri ca dulci glasuri de tătăngi, vestind printre mu-

ritorii de pe pământ pacea și bunăînțelegerea... Și-atunci, la sfânta naștere a Domnului, când se bucura și cerul și pământul, îl otrăvi nemernicul vornic Socol, să-i prădeze avuția... Atunci se înălță la Tine sufletul lui pașnic, lăsând în urma sa pe lume o sărmană femeie greu încercată... Precum se furișează prin desușul codrului o biată căprioară prigonită de vânători, tot astfel mă opinteam și eu să-mi viclenesc prigonitorii pătimiși, să-mi scap capul... Și, Doamne, Tu milostiv mi-ai fost și din necaz m'ai mântuit... Slăvit să-Ți fie numele! Dar ruga mea nu-i pentru mine... Odihnește, Doamne, sufletul voevodului în lăcașul fericirii veșnice, unde nu este scârbă, nici suspinare...

Glasul călugărului Gavril înfioră de nou cu gingășia-i îngerească toată suflarea mănăstirii:

— «Încă ne rugăm pentru odihna sufletului adormitului robului lui Dum-

Tocmai în punctul acesta au greșit conducătorii și popoarele, și de aceea am intrat în criza în care ne sbatem.

Dacă după război lumea ar fi intrat în urmărirea unui scop idealist, ținând la trezvie și cumpătul ce ni-l recomandă Mântuitorul Isus Hristos în sfintele Evanghelii, lumea nu ar fi intrat pe povârnișul din care vrea să scape. Omul cumpătat nu se lasă târât de idei deșarte și de fata morgana. Popoarele au ascultat de ambițioși, și ambițioșii numai poftele lor materialiste le-au stărnit în suflete. Idealul lumii este averea, în *numerar* mai ales. Lumea îmbrățișează acest ideal și-l adorează mai mult ca pe Dumnezeu. Ca să fie bogați, s'au aruncat râvnitorii idealului în afaceri riscate și s'au înglodat în datorii până la creștet, și cer acum ajutor. Ce fel de ajutor? Ajutor forțat, cum li-au fost și afacerile.

Marii economiști se sbat să vină în ajutor amenințărilor de potopul mizeriei. Caută leacuri, recomandă metode, țin adunări și conferințe pentru asanarea mizeriei...

Să fie oare semn de revenire, când economiștii și mai marii popoarelor s'au hotărât să ia în ajutor și *biserica*, la asanarea crizei ce continuă a ne apăsa?

Mie așa mi se pare, că dacă glasul bisericii va fi ascultat, vom putea birui și criza economică.

Duminecă economiei a fost pusă pe 30 Octombrie, când era la rând Evanghelia bogatului și săracului Lazar. Săracul Lazar s'a făcut vrednic de rai prin tăria sufletească de a-și purta soarta mașteră, în care îl aruncase ranele ce-i încercuiseră trupul, iar bogatul și-a meritat soarta iadului prin luxul său, s'a mai făcut vrednic de iad și prin sgâr-

cenie și lipsa de milă față de Lazar, căruia nu-i da nici măcar o bucată de pâine, deși suferea amar. De ce era atât de nemilos? Pentru că viața o considera ca scop al omului și nu vrea să știe de alte îndemnuri ce i le dau slujile Domnului, cari sânt înșiși profeții și alți aleși ai Domnului, și mai ales nu vrea să știe nimic de lumea sufletelor în care petrecem după moarte.

Bogatul suferea de boala veacului nostru. Era materialist și fără milă față de aproapele său. Și-a meritat astfel soarta.

Preoții, în Dumineca de 30 Octombrie, au cuvântat enoriașilor despre virtuțile creștine care, dacă le urmăm, ne scot din ne cazuri. Dispunerea mai marilor, de a serba Dumineca economiei în ziua bogatului și săracului, o consider de bun augur pentru îndreptarea moravurilor. Când societatea își va îndrepta moravurile în senz creștin, va dispărea și criza ce prea mult ne frământă azi.

Prof. V. Gan.

Adunări naționale

— Manifestări împotriva uneltirilor revisioniste —

Preoțimea ortodoxă română este reprezentată cu demnitate și însuflețire la adunările naționale, care și-au luat începutul Duminecă în 6 Noembrie 1932 prin marele meeting întrunit în capitala țării.

Biserica, în care s'a păstrat flința neamului și în care s'a făurit unitatea lui, stă trează în apărarea tuturor bunurilor scumpe moștenite și câștigate prin jertfe uriașe de sânge și avere ale înaintașilor eroi și martiri ai neamului.

Conștienții de datoria și responsabilitatea lor, preoții noștri, într'un glas și un gând, cheamă sufletele ro-

mânești spre afirmare națională și spre reînviere spirituală.

Manifestarea impunătoare de Duminecă depășește mult numeroasele manifestări naționale din România întregită, și ea preocupă astăzi nu numai opinia publică din țară, ci ecoul ei a străbătut și în străinătate, și în același timp și la vinovații acela, cari au provocat-o, și cari continuă a fi provocatori.

Impotriva acțiunii revizioniste dela Budapesta au glăsuț calm și convingător, reprezentanții tuturor partidelor politice, ai societăților culturale, preoștii, de foști luptători, de studenți ai societății femeilor etc. împreună cu un public imens, care a ascultat cu vin'ele răsunătoare emise prin puternice megafone. Așa pe la ora 3 mulțimea s'a răspândit în lănișie, într'o atmosferă de curată înălțare patriotică, și în convingerea nestrămutată, că mai pe sus de toate vorbirile de protest, avem o armată creștină totdeauna gata, în momentul când hotarele noastre vor fi atacate, să-și facă întreaga datorie.

Preoțimea noastră va fi, ca totdeauna, în rândurile întâi.

Un congres

Primul congres antialcoolic din România s'a ținut săptămâna trecută, în Timișoara, sub președinția dlui Em. Bucuță, secretar general în ministerul Instrucțiunii și cultelor.

Din darea sa de seamă, asupra primejdiei ce reprezintă alcoolismul, aflăm, că în țara noastră întreagă avem:

crășme și debite peste 60 mii; învățători 35 mii; ear preoți numai 14 mii.

S'a făcut, în congresul timișorean, propunerea ca toate societățile antialcoolice din România să se unească într'o singură și puternică reuniune.

Congresul a aprobat, în principiu, înființarea «Uniunii societăților antialcoolice din România» cu sediul în București.

Luând cuvântul dl Lascariov-Moldovanu, delegatul societății Oastea

Domnului, și cunoscutul scriitor și om de bine, arată că acest așezământ din Sibiu avea la înființare în 1922 abea zece membri, ear astăzi are 60 mii, din aceștia s'au lăsat cu desăvârșire de băutura alcoolică 15 mii de membri. În urma propagandei făcute de Oastea Domnului, multe crășme au fost închise și crășmarii au fost câștigați ca aderenți ai Oștii, care întreține propaganda sa prin publicațiile Lumina Satelor și Oastea Domnului.

Mișcarea antialcoolică, bine și atâruiat condusă, nu poate decât să aducă mari și nevisate foloaze; dovedă e mai ales exemplul străinătății, unde societatea și legislația sânt mereu preocupate de problema alcoolismului.

O conferință a lui Hans Driesch

Celebru filozof, care pornind dela biologie a ajuns la metafizica cea mai spiritualistă, după ce a răsturnat evoluționismul mecanic și darvinismul ca lege în viața organismelor, a ținut de curând în Viena o conferință intitulată: «Noua concepție despre lume» (Das veränderte Weltbild). Cu fapte din biologie, psihologie și cu argumente de ordin metafizic a evidențiat în fața unui auditoriu imens și viu interesat că vechea concepție despre lume, mecanică și deterministă, a murit, făcând loc uneia mai adânci și mai adevărate. Agonia ei a început de pe la 1890. Până atunci era dominantă concepția mecanică și convingerea despre unitatea calitativă dintre organic și anorganic; omul în susi era considerat ca o mașină automată. Chiar el, Hans Driesch, a crezut odată în această dogmă. Noua concepție se arată în psihologie ca străină de paralelismul psihofizic și atentă față de viața subconștientă, chiar ocultă.

Darwinismul este depășit, ca și considerarea istoriei drept o înălțuire evoluționistă de întâmplări ce decurge după un plan fixat de legi naturale. Metafizica intră iarăși în drepturile ei; acum se poate vorbi iarăși de libertate și de nemurire.

Aceștia, în vreme ce la noi dl I. Petrovici, reprezentantul filozofiei românești, proclamă întoarcerea filozofiei la adevărurile religioase.

nezeu: Pețru Vodă, Domnul Țării-românești...

Călugărița Teofana oftă dureros și șopti cu amar:

— O, Doamne, știi că era cu șaisprezece ani în urmă... La Blagovestenie... Pâneau pe ramuri mugurașii după zâmbetele razelor de soare... Săltau voloși mielușeli pe luncile cu covoarele verzii... Se legănsu ușor în macă valurile Bosforului... Și atunci îl scoase Sultanul sălbatec pe preafrumosul Petru Vodă, zis Cercei, fiul lui Petrașcu-Vodă, din temnița cu șapte turnuri, și-l osândi să piară în unda mării albastrii... Căzui-i ferecară îndată mâinile și picioarele în cătuși de fier... Il înălțură de o luntre c'osutășiuana de găurele și-l porniă 'n larg de mare... Și ei pieri... Ear trupul lui cel pescuit îl jupuiă și pielea cu paie i-o umpiură și-o făcură danie nelegiuitului Mihnea Turciful, ca preț al lepădării acestuia de sfânta lege creștinească... O, Doamne, odihnește sufletul lui lângă cel al tatălui, în verdeața raiului...

Glasul călugărului Gavril răsună a treia oară ca un cântec al durerii,

subt lărga boltă înflorită, sfășiind prin toată inima:

— «Iacă ne rugăm pentru odihna sufletului dormitului robului lui Dumnezeu: Mihail-Vodă, Domnul Țării-românești și al Ardealului și al Moldovei»...

Călugărița Teofana atunci izbucni cum izbucnește flacăra:

— O, Doamne, Dumnezeul meu! Și tu, drag fiul meu, Mihail vovod! Sânt numai trei luni de atunci... Numai trei luni!... Dela Dumineca întâia de după sfânta Obrejanie, când căzut-a stălpul creștinătății, care jurase pe sfânta Cruce să-și verse și sângele pentru legea lui Hristos!... Căzut-a pe Câmpia Turzii!... Zăcut-a gol, culcat la pământ, plin de sânge!... Cu trupul descheiat de cap!... De ocara lumii!... Păo' se milostiviră câțiva creștini cucernici și trupul lui îl pristăviră cu mâni spălate 'n ocinașe, cu sicriu de creangă verde, cu clopote de grindină, cu prohodul vântului, cu bocetul crângului, cu praporii norilor, cu făclile fulgerelor și cu tunurile trăznetelor!... O, Doamne, Dumnezeul meu, așează-i

sufletul său lângă tată și lângă frate și dă-i iertare de păcate și împărtașește-l de bunătățile Tale toate!... Pe el!... Pe toți trei!... Cari nu mai sânt printre cei vii!... Și nu-ți uita nici de cei trei cari rabdă greul temniței din Făgărașul Transilvaniei!... De nora Stanca și de nepoțica bălaie, de draguțul Nicolae!...

O, Doamne, cu vrerea și cu ajutorul Tău din cer și cu rugăciunile cinstitilor părinți, din zi și din noapte și cu plângerea mea și cu suspinele sărăciei lor, auzi-i și-i miluiește, și pentru bătrâna și jainica lor maică din mănăstirea Coziei, scoate-i din țara străină și povățuiește-i în țara lor de moștenire...

Pe trei, Doamne, pe toți trei!...
A. Nanu.

Aibi griță de nume, că acesta-ți va rămânea mai mult decât o mie de comori mari de aur. (Sirah 41, 15).

Mai bun este omul care ascunde nebunia sa, decât omul care ascunde înțelepciunea sa. (Sirah 41, 18).

Cititori de biserică și sprijinitori ai ortodoxiei

Din cuvintele de pomenire pentru negustorii „Companiilor grecești” din sec. XVII și XVIII-lea.*

Sculaji-vă ceice ați mâncat pâinea durerii... eată moștenirea Domnului... (Psalm 126, 3—4).

...Pomenirea ce-o facem azi, este și un cuvânt de duios rămas bun dela o modestă bisericuță, în care se săvârșește acum pentru cea din urmă oară sf. Liturghie. Timp de aproape 200 ani, de când ea există, aici s'au încreștinat fiii acestei parohii, s'au sfințit prin Sf. Taine, s'au înălțat rugăciuni către Dumnezeu din atâtea inimi, nu numai din această comună, ci și din cele mai depărtate.

Mai mult decât oricare alta din acest ținut, această biserică a fost socotită loc deosebit de tămăduire trupască și sufletească, la care alergau sufletele credincioase, cu nădejdea tămăduirii, ce s'a dovedit roditoare în

* Rostite în biserică din comuna Măgina, județul Alba, cu prilejul ultimei liturghii slujite în vechea bisericuță, ce s'a demolat în vara anului 1931, ca în locul ei să se zidească una nouă.

Preoții din jud. Hunedoarei

scoși de sub urmărirea pentru impozitele către stat

În baza ordinului ministerului de finanțe dat în Iulie a. c. «Despre compenzarea datoriei statului cu impozitele», ordin al cărui Articol 5 spune, că: «Funcționarii sau pensionarii cari n'au primit în 1931 și 1932 salariile sau pensiile mai mult de 4 luni, sunt admiși a compensa integral ce dădorec în impozite, cu restanțele ce au de primit ca salariu sau pensie», — administratorul protopopesc al tractului Orăștiei, pâr. I. Moța, a înaintat la 3 Noembrie o cerere administratorului financiar, dl Jeleriu, din Deva (județul Hunedoarei), prezentându-i o personal și rugându-l să arate în ce fel preoții își pot achita datoria în dare din restanțele de salariu ale statului față de ei. A alăturat o Adevărită oficială dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc de care s'a extradat fiecărui preot despre cât are de primit dela stat. Toți au de primit 18—20—24.000, și ei au dare neachitată pe a 3-a, a 4-a parte.

Dl administrator financiar a primit cu multă bunăvoință intervenția și a promis că:

Trimite cererea Orăștiei la ministerul de finanțe pentru a stabili în amănunt modalitățile de contare și decontare a dării preoților, și îndată ce acele instrucții le va avea, dă ordin celor în subordine, a scrie plătită darea preoților către stat pe tot anul de față, ca și restanțele pe trecut (întrucât nu e mai mare decât ce are el de primit).

Iar până la venirea acelor instrucții, a declarat că: *Chiar azi dau ordine tuturor perceptorilor din județ, să înceteze orice urmărire a preoților pentru dările către stat.*

— Cererea mea e, — a zis pâr. Moța — pentru preoțimea din tractul Orăștiei, dar ordinul Dv. va fi, cred, pentru tot județul, și.. nu numai pen-

numeroase cazuri... de minunate vindecări de boale, față de care iscusința omenească se declarase neputincioasă.

„Nu avem date precise despre anul în care s'a zidit acest sfânt lăcaș.

În această comună românească, se face pomenire, că ar fi existat o mănăstire de călugări, pe la anul 1600, mănăstire ortodoxă, trecută apoi în posesia uniților.

Comuna Măgina, la poalele munților atunci mult mai bogată în păduri, era foarte potrivită ca smeriții călugări să-și caute aci loc de rugăciune și să-și dureze mănăstire.

Tot astfel au făcut și la Remet și Geoagiul de sus, unde starețul mănăstirii primește și slujba de episcop, cum a fost acel Cristofor pomenit la 1557 pe care Izabela, «crăiasa» Ardealului, îl numește în scaunul de episcop la mănăstirea Geoagiului de sus, pentru «meritele lui, virtuțile și cunoștințele speciale de limbă și literatură grecească»...

Acești călugări erau cei mai mulți veniți din Muntenia și Moldova, susținuți în cele mai multe cazuri de către Domnii din principate

tru preoții ortodocși, ci și pentru ceilalți preoți...

— Și pentru ei! Pentru toți preoții cărora statul le e dator mai mult ca 4 luni cu salariile. Căci e drept să nu fie urmăriți între astfel de împrejurări. —

Intervenții la fel, vor da rezultate la fel și în celelalte județe.

Sfaturi și probleme

La această rubrică vom publica foarte scurte informațiuni despre activitatea preoților și a corporațiilor noastre bisericești, scoțând la iveală problemele cari au fost discutate în diferitele întruniri cu caracter bisericesc și soluțiile cari s'a dat. Pe viitor vom suprima corespondențele și dările de seamă cari nu vor fi scrise concentrat. De aceea rugăm on. noștri corespondenți să se acomodeze acestei indicațiuni a redacției noastre.

Conferința preoților din protopopiatul Branului s'a ținut în 26 Oct. în parohia Tohanul nou. E în bucurător faptul că la liturghia ce s'a ținut cu acea ocaziune au participat foarte mulți membri din Oastea Domnului, dând încă odată dovada cât de mult ține această mișcare religioasă să iie contact cu slujitorii altarului. Numai dacă și aceștia ar înțelege-o cum trebuie și, mai ales, s'ar pune în fruntea ei și ar conduce-o.

Predica a rostit-o pâr. protopop V. Stoicaneu despre: Cuvântul Domnului. Minunat, puternic și covârșitor este cuvântul lui Dumnezeu — zice predicatorul. Este cineva mort sau în păcat? Cine-l poate învia? Cuvântul lui Dumnezeu. Este cineva bolnav la suflet sau împrietit cu inima? Numai cuvântul lui Dumnezeu îl poate vindeca și aduce la pocăință.

și de către boierii țârilor.

În bisericile noastre din cele mai ferite văi, vom găsi și azi, în strane și în altare, cărțile sfinte, tipărite la Târgoviște, București, Râmnic și Iași.

Dar, pe lângă preoții și călugării veniți din principate, a mai fost un alt factor important de legătură cu țările române și de sprijin neprețuit al ortodoxiei: *negustorii greci*, împrăștiati prin toate orașele din Ardeal, până prin Ungaria. Documentele timpului li numesc «greci». Mulți dintre ei au fost albanezi și mai ales români macedoneni.

După ce negoțul a început să devină o îndeletnicire nu numai ambulantă, ci și stabilă, în multe orașe ardeleni, pe lângă toate piedecile puse de sași, s'au stabilit negustorii greci, cari fiind buni credincioși ortodocși, au devenit sprijinitori devotați și ctitori ai bisericilor noastre din acele orașe.

Încă dela anul 1378, pe vremea regelui ungar Ludovic cel Mare, se dă drept și altor negustori, afară de sași, în câteva orașe, ca Clujul, Bistrița, Turda, Sibiu și Aiudul, să-și

După sfârșitul liturghiei a fost felicitat din partea mai multor vorbitori pâr. din localitate *Iarie Plotogea* care, sfințit de mitropolitul Andrei, a împlinit 61 ani în slujba bisericii și 87 ani de viață. Profund emoționat a răspuns jubilant, mulțumind pentru felicitări și comunicând celor mai tineri experiența îndelungatei sale păstoriri, că atunci când ești sfătuitorul poporului cu inimă curată, poveștile tale găsesc răsunet și sunt urmate. Își încheie vorbirea prin cuvântul apostolului: «*Iubiți-vă între voi*».

După liturghie a urmat cetirea unei conferințe lucrată de pâr. N. Gogonea și sfătuirii ale preoților de față în chestiuni pastorale. E de dorit ca aceste sfătuirii să se refere din ce în ce mai mult la chestiuni religioase, căci numai cu religiunea poți mântui suflete, nu cu alte lucruri. E necesar ca să se alcătuiască programe concrete, acum toamna, pentru toată activitatea pastorală a preoților noștri în decursul iernii, când poporul, liber de ocupațiile gospodărești, e mai accesibil îndrumărilor pastorale. Vrem să vedem pe preoții noștri la lucrul Domnului, în biserică prin frumuseța slujbelor religioase, prin predică, în școală prin catehizație făcută cu iubire, în Oastea Domnului, în Casele culturale, prin bibliotecile parohiale, prin Reuniunile de femei, prin abordarea problemelor de viață a parohiilor noastre.

Congres preoțesc. Societatea «*Renașterea*» a preoților din eparhia «*Secină*» cu noi a Râmnicului Nouului-Severin și-a ținut al 10-lea congres al ei în orașul Târgul Jiu, sub conducerea P. Sf. Episcop *Vartolomeu*. Ședințele congresului au fost rodnice în discuțiuni și au servit cu îndemnuri prețioase pentru trezirea activității pastorale în timpul de mare criză morală pe care-l străbatem.

În numele preoțimii ardeleni a luat cuvântul în congres pâr. protopop I. Duma dela Petroșani, aducând

congresului și urările I. Pr. Sf. nostru mitropolit *Nicolae*. A răspuns P. Sf. Episcop al locului, mulțumind pentru salutul adus și spunând frumoase cuvinte de îmbărbătare frățească.

Conferență preoțească. În ziua de 4 Noembrie c. preoțimea din protopopiatul Jiului a ținut în Petroșani conferență cu caracter catihetic. E de dorit ca asemenea conferențe să se țină în toate protopopiile, cât mai des. Programele lor trebuie bine precizate și studiate, ca să servească preoților noștri cu informațiuni concrete asupra felului de a-și îndeplini noua muncă a catehizației, la care au fost chemați.

La Petroșani s'au ținut: 4 *lecțiunile practice* câte una în fiecare din cele 4 clase primare. Critica în legătură cu asemenea lecțiuni practice, e bine venită pentru a face pe preoți să analizeze metodele de predare ale diferitelor materii din religiune.

S'a discutat și chestiunea:

«Modul de colaborare a preotului cu învățătorul în școală», dezvoltată de preoții *Atanasie Daju* și *Coriolan Drăgan*. Ambele lucrări s'au întregit una pe alta: *Părintele Daju* tratând modul de cooperare a preotului cu învățătorul afară de școală, în popor și prin părinți, ear *Pâr. Drăgan* arătând legătura strânsă, ce trebuie să existe în această direcție între preot și învățător. Nu numai preotul trebuie să intre în școală, ci și învățătorul în biserică, ca bun conducător de strane, de coruri, membru în corporațiile bisericești etc. Aceste lucrări au mai fost completate de *Pâr. Șinca* insistând ca elevii să fie conduși regulat la biserică, învățătorii să fie mărturisii și împărtășii deodată cu elevii. Să se țină cercuri pastorale preoțești împreună cu cercurile culturale învățătoarești etc.

Pâr. protopop Duma, atât la deschiderea conferinței, cât și la aprecierea lecțiilor practice și a lucrărilor, schițează un documentat program de muncă în această direcție.

desfacă în mare postavul lor (vezi: *St. Meteș*, *Relațiile comerciale ale țării românești cu Ardealul în sec. XVIII-lea*, pag. 47). Aiudul este pomenit ca un târg important de desfacere a mărfurilor și produselor pe care negustorii veniți din țările române le aduceau aici. La începutul sec. XVI-lea se vindeau în Aiud bogazii (pânză fină) și tot felul de piei. Sânt amintiți pe la anul 1500 și negustorii din Moldova veniți în Aiud cu mărfuri. La stăruințele sașilor, cari nu erau de loc bucuroși de concurența negustorilor din țările române, s'au stabilit taxe de vamă și vicesima pentru mărfurile aduse de negustorii din principate, indicându-se și orașele unde își pot vinde aceste mărfuri.

Înmulțindu-se succesiv negustorii greci în orașele din Ardeal și stabilindu-se aici definitiv, ei s'au organizat în așa numitele «*Companii grecești*». Prima Companie de acest fel ia ființă la Sibiu în 1639. La Compania dela Sibiu aparțineau și negustorii greci din Aiud, despre cari ul tima mențiune se face la anul 1703, când dâșii cer dela consiliul orașe-

nesc să le dea voie a-și face șatre pentru vânzarea mărfurilor. Orașul Aiud refuză a le satisface cererea.

Este posibil, ca tocmai această măsură a orașului Aiud să fi contribuit, ca să se stabilească la Aiud unii dintre negustorii greci. Ei n'au putut fi prea numeroși, căci în acest caz ar fi susținut și organizat o biserică ortodoxă în Aiud, așa cum au făcut în alte orașe, ca *Aiba-Iulia*, *Tg. Mureș*, *Cluj*, *Sibiu*, *Orăștie*, *Hafeg*, *Beiuș* etc. Atâția câți au putut fi, au fost totuși un razim moral și material pentru ortodoxia din Aiud. Este verosimil, că acestui razim se datorează și împrăjirea, că populația românească din Aiud, în număr de 74 familii, găsite de recensământul făcut la 1762 prin generalul austriac *A. Buccov*, s'a putut menține ortodoxă și numai după 1762, la o dată pe care nu o știm, românii din Aiud sânt trecuți la unire.

La anul 1762 românii din Aiud, deși încă ortodocși, nu aveau nici biserică, nici preot de legea lor. Astfel și negustorii greci din acest oraș vor fi fost nevoiți a se adresa pentru satisfacerea lipsurilor lor religioase la

Pacea sufletească

Bisericele apasene — catolică și protestantă — sesizate de numeroasele încercări pentru asigurarea liniștii în lume, prin o serie de publicații și-au dat cuvântul bisericilor lor, în legătură cu războiul și pacea.

Protestanții, prin o interpretare «ad literam» a sf. Scripturi, au înfierat categoric războiul. Creștinismul și războiul, zice un protestant, sânt incompatibile.

La catolici scopul scuză războiul. — Dacă el promovează catolicismul, e just și admis; dacă nu, el nu-l admis. Nici biserica ortodoxă n'a stat pasivă față de problemele vremii, cum le place să creadă apusenilor. Fără a se pripi în verdict pe hârtie, biserica ortodoxă militează pentru o pace mult superioară. Pacea, ce ea o propovăduiește și pe care ea a susținut-o, ca pe cea mai necesară, e pacea sufletească.

Cuvântul «pace» prin excelență creștin, la origine a avut înalta semnificație de pace sufletească interioară.

«Pace vouă», «Pacea mea o las vouă», a zis Mântuitorul ucenicilor săi, nu în sensul unei păci externe, ci a unei păci sufletești, a unei armonii desăvârșite, a învățaturii Sale, cu înclinările lor sufletești.

Indignarea lui Hristos a fost mai mare contra Fariseilor, care se mângâiau tocmai la un sec formalism.

Mântuitorul a căutat să desrădăcineze răul din rădăcini; «ați auzit că s'a zis... iar eu zic vouă» e refrenul, care are tocmai intențunea de a merge până la adevărata cauză a răului. Din taințele sufletului trebuie scoase mai întâi toate furtunile urei, zavistiei și a tuturor relelor și, tot acolo, trebuie sădite florile rari, virtuțile creștine.

Pentru o astfel de pace își spune mai întâi cuvântul biserica ortodoxă. Mai întâi o pace individuală. S'ar

putea zice, o astfel de pace e identică cu lăncezeala. Nimic mai eronat.

Pentru restabilirea păcii sufletești se cer mult mai multe eforturi, mult mai încercate lupte cu tine însuși.

În acest sens s'a zis de către cel vechi, că e mai ușor să învingi dușmanul extern decât dușmanul ce dau asalt asupra sufletului patimile.

În această lumină trebuie interpretate cuvintele Mântuitorului: «N'am venit s'aduc pace ci sabie», Mat. 10, 34.

Dușmanii păcii sufletești sânt părinții adepților războiului. E dect. propovăduirea acestei păci o luptă intensă, cu mulțumiri neasemuit mai mari, pentru cei ce o câștigă.

Dar lumea de azi judecă odesa ori după mentalitatea unor barbari: La negri adevărat există legenda urmei toare: Voind ei să ajungă la cer, au început să îngrămădească toate piuăle, cu care sfarmă bananele. Când turnul babilon al lor era pe sfârșite, li s'a sfârșit materialul. Ce să facă? Au luat o piuă mare dela bază s'o pună la vârf... Ce-a pățit turnul, se poate închipui...

În fuga pripiții de a soluționa toate problemele, unii își taie creanga de sub picioare...

Biserica ortodoxă, fidelă principiilor genuine evanghelice, a propovăduit mai întâi pacea sufletească, cu ferma convingere, că cealaltă se înfăptuește numai pe urma acesteia.

V. COMAN.

Departa, în ținuturile friguroase ale Siberiei, tot se mai găsesc nenorociți de ai armatelor austriace și ungare, luați de ruși. După 16 ani, din când în când, câte unul pornește la drum, cu primejdia vieții, ca să ajungă în țări mai civilizate și de acolo, cerând ajutor, să se înapoieze în patrie. Societățile filantropice din țară ar trebui să intervină în favoarea nenorociților, ușurându-le întoarcerea acasă.

În Aiud. Dovadă despre acești negustori greci este, — pe lângă amintirea lor, păstrată până azi în tradiția poporului, — crucile lor de mormânt dela fundul altarului. Inscripțiile depe aceste cruci sânt spălătăcite, și nu se pot descifra. Însă, fiind lipite lângă zidul altarului, se vede că cei trei negustori greci, rămași în amintirea poporului, au fost înmormântați aproape de zidul bisericii, ceea ce este o indicație precisă că au fost *ctitorii* ei.

Pomenirea lor s'a păstrat vie până astăzi și se cuvine să se păstreze pentru toate timpurile viitoare.

Cucernicii negustori greci din Aiud se încadrează în istoria neamului și a bisericii noastre din această comună, ca și ceilalți conaționali ai lor din orașele Ardealului, ca niște binefăcători, cari în timpul grele, când ispita din partea celor ce ne căutau sufletul era mai mare, au știut să ne dea prețiosul sprijin ce ni-a fost de mare folos.

Prot. Iosif Pop.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Piatiletca împotriva religiei

După știri mai recente din Moscova, «Sfatul comisarilor poporului» a emis un decret prin care, nici mai mult nici mai puțin, se preconizează și se ordonă distrugerea sistematică, în curs de cinci ani, a oricărei urme de religie.

Planul începe cu aceea că în primul an vor fi închise toate bisericile și casele de rugăciuni. În al doilea an lupta de exterminare a religiei va fi prelungită în familie. Ca un mijloc pentru distrugerea religiei în familie vor fi suspendați din toate funcțiunile și ocupațiunile aceia cari mai mărturisesc vreo credință. În al treilea an se va purcede intensiv la acțiunea constructivă în sensul bolșevic: se va lucra pentru răspândirea ateismului, mai ales cu ajutorul filmelor. După aceea va urma transformarea locașurilor bisericesti în localuri de cinematograf și de club. Ca încheiere se va rade din inimă noțiunea de Dumnezeu.

Planul acesta este desigur o mare aventură, făurită de-o fantazie bolnavă și sortită cu siguranță matematică unui eșec desăvârșit. Calitatea religioasă a sufletului omenesc este atât de indisolubil legată de el, încât nici nu se poate concepe că ar putea exista un om perfect și perpetuu areligios. Calitatea aceasta, ca orice impuls din adâncurile sufletului omenesc, mai are și caracteristica în general constatată că cu cât vrei s'o reprimi mai mult, cu atât trece mai hotărât și mai pasionat pe primul plan, fiind în stare să facă din omul cel mai obișnuit un martir. Cu cât sunt persecuțiile și neajunsurile vieții mai dureroase, cu cât pare că lipsește din viața externă mai mult Absolutul și Binele, cu atât îl simte mai aproape sufletul.

Nu-i o profeție, dar e o siguranță care se înalță masiv în fiecare om în care palpăie un rest de sentiment religios: persecuția din Rusia va deslănțui acolo o eră religioasă de o vigoare atât de proaspătă și de copleșitoare, încât va face pentru un nou șir de veacuri ridicol și imposibil orice curent ateu.

Clopotul

— Povestire —

(Sfârșit)

IV

— Ce s'a întâmplat părinte, de te întorci așa de iute? îl întrebă bătrâna găzdoasă Paraschiva pe preotul Constantin, îndată ce-l zări.

— Nu-i acasă meșterul. M'oi duce iar peste câteva zile. Dar nu mai spune nimănuia c'am și venit.

În ziua următoare n'a mai ținut slujbă la biserică. N'a ieșit nici prin frumoasa grădină cu pomi. Sta în-cuiat în casă, la sfat cu gândurile negre.

În ziua a treia sosi pădurarul satului să cheme pe părintele să-i grijească un fecioraș, care se chinuiește'n gura morții.

— Părintele n'a sosit dela oraș, îi răspunse scurt și aspru găzdoasa Paraschiva.

— Ba, am sosit! strigă părintele Constantin și plecă îndată la casa pădurarului să-i cuminece feciorașul bolnav.

Asociația Clerului „Andrei Șaguna” — Secția Sibiu

Nr. 283-932.

În temeiul art. 19 din Statutele Asociației clerului «Andrei Șaguna» convocăm prin aceasta

Adunarea generală

a preoțimii ortodoxe române din arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu pe ziua de *Joi, 24 Noemvrie 1932*, în Sibiu, cu următorul

PROGRAM:

Ora 8:30: Sfânta Liturghie, cu predică și chemarea Duhului sfânt, în Catedrala mitropolitană (Păr. Tr. Scorobet, consilier arh.).

1. Ora 10: Deschiderea adunării prin președintele secției.

2. «Preotul în școală» (Prof. Gh. Maior).

3. «Programa analitică a religiei în școala primară» (Dr. N. Stinghe).

Ora 13: Masă comună la Academia teologică.

4. Ora 15: «Manualele didactice pentru religie» (Rector N. Colan).

5. «Cum să se predea învățământul religios în școala primară» (Indrumări metodologice) Prot. Dr. V. Oana.

6. Raportul general al comitetului secției pe anul 1931.

7. Alegerea alor trei reprezentanți ai preoțimii în comitetul «Fondului de ajutorare preoțesc».

8. Eventuale propuneri și închiderea adunării.

Participanții se vor anunța, cel puțin cu trei zile înainte, biroului secției, precizând dacă doresc să fie găzduiți o noapte sau două.

Președinții despărțămintelor sânt rugați să trimită cât mai grabnic dărilor de seamă despre activitatea din 1931 biroului.

Sibiu, la 1 Noemvrie 1932.

Prot. E. Cioran
președinte.

Pr. Ioan Banda
secretar.

Organizați Oastea Domnului

V

Cum se înapoea preotul dela slujbă, pe drum se întâlni cu'n creștin evlavios, care-l întrebă:

— Cum ai umblat, părinte, pe la oraș?

— Bine, fiule, bine.

— Ce-i cu clopotul?

Preotul se gândi puțin, apoi începu a o scâlta:

— Drăgul meu, vom avea un clopot minunat, cu glasul limpede ca de argint.

— Pe când va fi gata?

— În curând, fătul meu. Dar mai trebuie să-i scobească 'n el și numele lui de botez, apoi numele nașului și-a nașei lui, apoi câteva versurile din sfânta Scriptură. Mai trebuie să așteptăm puțin. Să fim numai cu'n pic de răbdare.

VI

— Ascultă aici, Paraschivo, zise preotul găzdoasei sale îndată ce sosi acasă.

— Ce poțesti, părinte?

— Ce crezi tu, câte mii de Lei aș putea lua eu dacă mi-aș vinde

bisericile din comunele vecine, rămase ortodoxe. Comuna Măgina era cea mai indicată, păstrându-se aici o veche tradiție religioasă de cucernică credință în legătură cu vechea mănăstire de călugări. Urgia unației s'a năpustit și asupra vechei mănăstiri din Măgina, care este răpită dela populația ortodoxă și predată uniților, deși aceștia nu erau decât 12 familii cu 1 preot. Iar ortodocșii, 60 familii cu 3 preoți, sânt lăsați fără de biserică.

Deși li s'au răpit vechea biserică-mănăstire, credincioșii din Măgina au rămas statornici pe lângă vechea credință, și numai câteva familii care aveau casele mai aproape de mănăstire, au primit să fie trecute la unație. Mulțimea cealaltă și-a zidit mai la vale, aici în mijlocul satului, pe acest loc ridicat, o nouă biserică, adevărată bisericuță, care astăzi, după aproape 200 ani a ajuns să fie neîncăpătoare pentru poporul dreptcredincios. Ea a trebuit să fi fost zidită între anii 1762 și 1800.

La zidirea ei poporul din Măgina a primit un sprijin însemnat din partea negustorilor greci, cari erau

Spre știre

Din dorința ministerului Instrucțiunii, se aduce la cunoștință tuturor preoților și învățătorilor cari mai posed exemplare din cărțile scrise de prof. Ioan Popescu, al cărui centenar dela naștere s'a serbat de curând, să binevoiască a le pune la dispoziția Onor. minister, contra unei sume onorabile.

Cărțile, scrise de profesorul I. Popescu, sânt:

a) Manuale de școală primară:

1. «*Computul în școala primară*», de I. Popescu, profesor la institutul diecezan pedagogic-teologic din Sibiu. Sibiu, în Tipografia diecezană, 1864.

2. «*Intâia carte de lectură și învățatură pentru școlile populare române*», de I. Popescu. Sibiu în tipografia lui S. Filtsch, 1870.

3. «*A doua carte de lectură și învățatură pentru școlile populare române*», de I. Popescu. Sibiu în tipografia lui S. Filtsch (W. Krafft), 1874.

b) Studii:

1. «*Psihologia empirică sau știința despre suflet între marginile observațiunii*», de I. Popescu. Sibiu, Ed. I 1881; Ed. II 1887.

2. «*Pedagogia, lucrată pe bazele psihologice și etice ale realismului herbartian*», de I. Popescu. Sibiu, Ed. I 1868; Ed. II 1873; Ed. III 1902

3. «*Compendiu de pedagogie, pentru părinți, educatori, învățători și toți bărbății de școală*», de I. Popescu. Sibiu în tipografia arhidiecezană, 1868.

Posesorii cărților sânt rugați a le anunța cât mai urgent printr'o c. p. pe adresa: Prof. Dr. Nicolae Terchilă, Academia teologică, Sibiu, care este și biograful lui Ioan Popescu.

Misiuni religioase pentru popor se țin în comuna *Câlnic*, protopopiatul Sebeșului, în zilele de 20 și 21 Noemvrie 1932, Duminecă și Luni, cu meditații, predici, parastas, și un festival religios dat de tineretul local.

Jilțul ăsta de piele și ceasul ăla mare de părete și dulapul cel de stejar?

— Câteva sute de Lei, părinte, pentru că s'au toate hârăbuite.

— Paraschivo, de-acum înainte să nu mai gătești cu carne, pentru că nu-mi face bine!

— O, părinte, trebuie c'ai pățit ceva în drumul cel cu clopotul... Ești mereu cu capu'n piept și cu ochii plini de înfrigare, de când te-ai întors dela oraș... Spune-mi, ce durere îți roade sufletul cel bun și curat?...

Și găzdoșea cucernică ispiti pe părintele Constantin, pân' li povestii cu de-a măruntul toată întâmplarea cu daniea cea milostivă.

— Nu mă miră fapta, bunul meu părinte, pentru că ți-e inima prea milostivă. Dar de-aceea nu te lăsa biruit de desnașdejdel Voi purta eu cu vorba pe creștini pân' vei face rost de parale pentru plata clopotului.

VII

Creștinii dornici știriceau dela Paraschiva vești despre clopot. Și mintea ei iscodea poveste după poveste:

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, terminând vizitațiunea canonică în județul Treiscaune, s'a înapoiat în 9 l. c. la reședința Sa.

In ziua sfinților Arhangheli, bisericile din toată țara au sărbătorit onomastica Marelui Voevod *Mihai*, moștenitorul tronului român. S'a adus prinos de nesfârșită iubire, s'au înălțat rugăciuni către atotputernicul Dumnezeu pentru sănătatea fragedului vlăstar al Dinastiei noastre. În catedrala mitropoliei Ardealului s'a săvârșit serviciu divin, celebrat de preoțimea catedralei, în fața căreia a dat onorurile o companie cu drapel și muzică militară.

În aceeași zi, de 8 Noemvrie, cavalerii Ordinului «*Mihai Viteazul*» s'au adunat cu respect și devotament în jurul M. Sale Regelui Carol II, continuatorul tradiției de-a cinsti pe vitejii cari, în câmpul de luptă, s'au distins prin multă credință și prin jertfa de sine pentru țară și domnitor.

IN NUMĂRUL viitor vom aduce raport despre frumoasele serbări bisericești, desfășurate în județul Treiscaune cu ocazia vizitației canonice a I. P. S. Sale Mitropolitului NICOLAE al Ardealului

Celce scriu cărți de cuprins pornografic, sânt amendați cu sume mari, — având să mai lucreze și ca gropari într'un cimitir timp de patru luni. Unde s'a adus această aspră măsură? În Peru, în America de sud. S'ar putea adopta și în alte țări.

ȘTIRI LOCALE

Festival artistic a organizat în 8 l. c., în sala Thalia, cercul român-ceslovac Iarnik-Bârșeanu din Sibiu, în cinstirea marelui prieten al româ-

— Era gata, frumos și mândru. Dar s'a crepat la împachetare. Și acum trebuie să-l toarne a două oară, li spuse unuia.

— Părintele s'a gândit să trimită clopotul la patriarhie, ca să-l sfințească acolo. Și drumul patriarhiei e drum lung și anevoios, li povestii altuia.

Părintele Constantin tăcea, dar se simțea din zi în zi mai amărât și mai zdrobit. Pe fața lui slăbită se așternu gălbănirea morții.

VIII

Clopotul trebuia să și reverse peste sat podoaba glasului său limpede în dumineca sărbătorii părintelui Constantin. Dar de-atunci se scurse multă vreme. Creștinii începură să se tulbure pentru zăbava prea lungă. Gurile rele scorniră un șir de vești ațîțătoare. Faurul satului povestii că a văzut pe părintele Constantin chefulind într'o crăsmă păcătoasă din oraș, unde-a tocat banii bisericii. Unii începură a nu-i mai da binețe pe cale. Alții-l priveau cu vrășmășie ca pe-un tâlhar.

nilor, abatele Zavoral. Profesorul dela Academia teologică, dl Dr. I. Hradil, a rostit vorbirea festivă asupra vieții sărbătoritului, iar corul mixt al școlii normele «A. Șaduna» și orchestra orașului au executat câteva bucăți alese și potrivite sărbării. Publicul le-a primit cu însuflețite aplauze.

Primăria municipiului Sibiu roagă ca cererile, pentru cedarea *salei Thalia*, să se facă totdeauna cu cel puțin 12 zile înainte termenului fixat pentru concertul, reprezentația, sau festivalul plănuț să se țină în această sală.

CARTI ȘI REVISTE

În Biblioteca populară a Asociațiunii culturale („Astra”) au apărut următoarele cărțicele, ce se găsesc de vânzare la *Librăria Arhidiecezană*, Sibiu:

Pentru temeiul țării, îndrumări și povețe, de I. Agărbiceanu.

Bucătăria gospodinei dela sate, sfaturi și rețete, de Ana Victor-Lazăr.

Biografii romane, de Grube, traducere de N. Petra-Petrescu.

Dela frații noștri din Muntenia, glume, ghicitori, culese de I. Dumitrescu și S. Popescu.

Îngrijirea mamei și copilului mic, sfaturi, de Dr. Ios. Stoichița.

Dascălul Ioniță, povestire, de I. Pop-Reteganul.

Să luăm aminte, sfaturi, de Petre R. Petrescu.

Fiecare din aceste cărțicele se vinde cu 5 lei.

Meditații*

Duhul Domnului m'a trimis ca să propoveduesc robilor slobozire, Isaia 61, 1.

Ați vizitat cu siguranță fiecare o închisoare. Nu poate exista un loc mai trist decât localul robilor, în curtea mică înconjurată de ziduri înalte, în celulele înguste, de multeori vedem robii cu lanțuri la mâni și la picioare. Ce încătușare! Cum să nu învidiezi oare pasărea care-și la liber

sborul, perzându-se în văzduh în dragă voie.

Dar, tabloul acesta de amărăciune, în robie, li oferim doar și noi înși-ne, întrucât și noi moralicește și duhovnicește ne naștem robi.

Adeseori, fără să ne dăm seamă, sântem ferecați. Lanțuri amare și grele, pasiunile noastre, ne ținutesc de un punct fix: ură, necumpătare, senzualitate, în jurul căruia ne întoarcem mereu, precum o vită legată se întoarce în jurul stâlpului.

În orice caz, atâtea vreme cât n'am primit încă aripile credinței, chiar departe stând de patimi înjosi-toare, sântem încă tot legați pământului. Puțin avânt, puțin entuziasm, ne ridică pentru moment de-asupra noastră înși-ne, dar prea trupești, cum sântem recădem la pământ, care ne este patria cea adevărată. Dar eată vestea cea bună, Evanghelia. Slobozi, sântei liberi cu toții, strigă puternic vocea Mântuitorului. Această libertate v'am câștigat-o prin sacrificiul meu răscumpărător. Vă vestesc slobozenia, v'o dau, dela o margine a universului la alta, în extenziune și profunzime, pe pământ și în cer.

Să ne folosim toți de această libertate dăruită, să sfărâmăm și să ne scuturăm lanțurile ce ne ferecă, să ne ridicăm în Hristos până la patria cerească și, din sufletul nostru slobozit, să se înalțe spre Dumnezeu cântarea recunoștinței.

Mărire ție, Hristoase, celce te-ai încătușat în trup omenesc, pentru a zdrobi astfel cătușele morții ce ne legau prin zapisul lui Adam.

Mărire ție, Mântuitorule, care ne-ai făcut să vedem în aspirațiunile spre patimi, nu libertăți cum crede lumea, ci aserviri arătându-ne adevărata libertate în subjugarea noastră în slujba Crucii tale. Întărește-ne, Doamne, ca sacrificându-ne libertățile, să-ți putem sluji Ție!

Oh. Secaș.

* Adaptări după autori diferiți, din limba germană și franceză.

În clipa aceea valuri-valuri de glasuri argintii năvăliră în largul bisericii vechi și toate capetele se întoarseră de-odată înapoi, copleșite de mirare, și toți creștinii șoptiră într'un grai:

— Clopotul cel nou! Clopotul cel nou!

X

Se întâmplase o minune?..

Dumnezeu trimise oare clopotul prin ingerii săi din ceruri, ca să mântuiască cinstea slugii sale milostive?..

Ori doar evlavioasa Paraschiva povestise necazul părintelui Constantin unei doamne americane, care-și făcea vărâtecul în acel sat și care dăruia clopotul, să învioreze sufletul preotului cu viață curată de sfânt?..

Nu știm. Știm însă altceva: Creștinii nu aflară niciodată ce-a voit să le mărturisească în biserică părintele lor Constantin...

(După J. Lemaitre). A Nanu.

Reclama este sufletul comerțului

Nr. 562/1932.

(74) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Toarela cu filia Gherdeal, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuiți:

1. Întregirea salariului dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială arător și fânaș în mărime de 6 jug. 398 st. □.
3. Folosirea curții parohiale fără edificiu în mărime de 300 st. □.
4. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs însoțite de actele necesare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc și, pe lângă încunoștințarea acestuia, se vor prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare, în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul.

Agnita, la 26 Octomvrie 1932.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înțelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 1000/1932.

(71) 3—3

Concurs

În înțelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei a doua, de clasa I-a, Polana-Mărulul, protopopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat.
2. 6 jugăre sesie parohială.
3. Venitele stolare, aprobate de Ven. Consiliu arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt pofțiți să-și înainteze, în termen, cererile, provăzute cu toate documentele necesare, oficiului protopopesc ortodox român Bran, să se prezinte în parohie, în vreo Duminică sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Zărnești, 17 Octomvrie 1932.

Vasile Stoicane
protopop.

Nr. 274/1932.

(55) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de calsa III-a Bernadeș, protopopiatul Târnavă, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima lui apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu postul de paroh în parohia Bernadeș sânt:

1. Salariul dela stat.
2. Eclejie în folosul preotului în estindere de 30 (treizeci) jugăre arător și fânaș de clasa I.
3. Casă parohială lipsește; pentru locuință se va îngriji deci noul ales fără să aibă nici o pretenție la chirie din partea bisericeii.

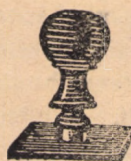
Dela fiecare familie 1 zi de lucru și 1 ferdelă de cucuruz.

Stola obișnuită în parohie. Cererile de concurs cu actele necesare se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc Târnavă, în Diciosânmărtin, și candidații se vor prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Diciosânmărtin, la 6 Septemvrie 1932.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Gheorghe Oprean
protopop.

Tot felul de STAMPILE

din cauciuc, montate pe mâner de lemn, în doze sau ceasornice portative, frumos nichelate, sigile din metal pentru ceară, tăblițe emailate, tăblițe din alamă cu inscripții gravate, în orice dimensiuni, precum și tot felul de **Imprimare** furnizează pe lângă prețuri modeste

Tipografia și prima fabrică română de stampile
OCT. L. VESTEMEAN
Sibiu, Str. Tribunei 14 — Telefon 113
Comande se primesc și la Libr. Arhidiecezană, Sibiu

Nr. 600/1932.

(73) 3—3

Concurs

Conform ordinului P. V. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 6943/932, pentru întregirea parohiei de clasa I-a Mercuria-Ciuc și filiile, protopopiatul Oituz, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială cu dependințe.
3. Sesie parohială, 32 jugăre, primită prin reforma agrară, (arător și fânaș).
4. Venitele stolare.

Parohul va fi și catihet la gimnaziul mixt din loc și confesor al garnizoanei.

Reflecții vor înainta cererile lor de concurs, însoțite de documentele necesare, în termen, oficiului protopopesc Oituz, la Polana-Sărată, județul Treiscaune, și cu prealabila încuviințare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu enoriașii și a-și lua informațiuni.

Oficiul protopopesc Oituz în înțelegere cu consiliul parohial.

Mercurea-Ciuc, 13 Octomvrie 1932.

Ioan Bafiroiu
protopop

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**, cu prețurile cele mai moderate.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de **E. HODOȘ**. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: **Librăria Arhidiecezană**, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate procura

Dicționarul

enciclopedic ilustrat «Cartea Românească»

Partea I

Dicționarul limbii române din trecut și astăzi

de

I.-Aurel Candrea

profesor la Facultatea de litere din București

Partea II

Dicționarul istoriei și geografiei universale

de

Gh. Adamescu

profesor, membru corespondent al Academiei Române

Prețul Lei 2000.— legat.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate procura

Pruncuciderea din punct de vedere Juridic și Medico-Legal

de

Vasile V. Drăgan

licențiat în științe de stat

cu prefața de

Dr. N. Stoescu

conferențiar universitar, medic-legal al tribunalului Ilfov, București

Au mai apărut de

Preotul Dr. Nicolae Terchilă

profesor la Academia teologică

1. Tâlcuirea sfintei Liturghii legată 15 Lei
2. Tâlcuirea sfintelor Taine „ 15

și se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**, contra ramburs, sau se trimite prețul lor prin mandat postal, alăturând și pentru spese postale Lei 10.— în plus.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericeii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților studenților în teologie și ale elevilor școlilor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană din Sibiu**. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru” 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. „Plângerile lui Ieremia”... Lei 25
3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii” Lei 17
4. „Cântarea Cântărilor” Lei 28

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 200.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—

Au apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu

Cântări funebre

pentru cor de bărbați, de:

Antoni Sequens

Prețul Lei 30, plus spesele postale Lei 12.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de **E. HODOȘ**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 450.—

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur și V. Voiculescu

Prețul Lei 80.— plus spese postale Lei 15.—